

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA MOSCALCIUC v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 42921/10)

HOTARÂRE

STRASBOURG

1 octombrie 2019

Prezenta hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Moscalciuc v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Doua), întrunită într-un Comitet compus din:

Egidijus Kūris, *Președinte,*

Valeriu Grițco,

Darian Pavli, *judcători,*

și Hasan Bakırcı, *grefier adjunct al Secției,*

Deliberând la 10 septembrie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 42921/10) versus Republica Moldova, depusă la Curte în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”) de către un cetățean moldovean, dl Vladimir Moscalciuc („reclamant”), la 15 iulie 2010.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl M. Babără și dl V. Nicula, avocați în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl L. Apostol.

3. În particular, reclamantul s-a plâns că arestul său preventiv nu s-ar fi bazat pe motive rezonabile și suficiente și că condițiile detenției sale au constituit un tratament inuman și degradant, cu încălcarea Articolului 5 § 3 și, respectiv, a Articolului 3 din Convenție.

4. La 13 noiembrie 2012 cererea a fost comunicată Guvernului.

5. La 19 martie 2019 Curtea a declarat inadmisibilă plângerea reclamantului în baza Articolului 3 din Convenție.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

6. Reclamantul s-a născut în anul 1967 și este deținut în Chișinău.

7. În anul 2003 reclamantul a fost condamnat la închisoare pentru comiterea infracțiunii de furt și plasat în detenție. La 10 februarie 2010 cererea reclamantului cu privire la reducerea părții neexecutate din pedeapsă a fost admisă, în baza Legii cu privire la amnistie, iar reclamantul a fost eliberat.

8. Imediat după ieșirea din sala de judecată ca rezultat al eliberării sale, reclamantul a fost reținut de către colaboratori de poliție, fiind bănuit de crearea unui grup criminal organizat constituit din deținuți din mai multe închisori ale Republicii Moldova în scopul de a șantaja și obține bani de la alți deținuți, precum și de crearea unei rețele criminale în paralel cu cel al administrației închisorii.

9. La 12 februarie 2010 Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău a dispus arestul preventiv în privința reclamantului pentru un termen de 30 de zile, acceptând motivele invocate de către procuror, care stabileau că reclamantul ar fi putut influența martorii și părțile vătămate, în vederea necesității de a menține ordinea publică. La 18 februarie 2010 Curtea de Apel Chișinău a menținut încheierea primei instanțe.

10. La 10 martie, 9 aprilie, 10 mai, 10 iunie și 6 iulie 2010 Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău a prelungit de fiecare dată arestul preventiv aplicat reclamantului cu încă treizeci de zile. La 30 martie, 20 aprilie, 21 mai și 18 iunie 2010 Curtea de Apel Chișinău a menținut încheierile menționate mai sus. La 6 august 2010 Curtea de Apel Chișinău a prelungit arestul preventiv în privința reclamantului cu încă nouăzeci de zile. La 1 noiembrie 2010, 3 februarie, 21 aprilie, 6 iulie și 26 octombrie 2011 aceeași instanță a dispus extinderea termenului de arest preventiv cu încă nouăzeci de zile. Motivele pentru prelungirea arestului preventiv în privința reclamantului au fost similare celor expuse în încheierea din 12 februarie 2010. Încheierile menționate *supra* au fost menținute de către instanțele superioare, iar perioada de arest preventiv în privința reclamantului s-a încheiat la 27 februarie 2012, *id est* data la care reclamantul a fost condamnat.

II. DREPT INTERN RELEVANT

11. Legislația internă relevantă cu privire la arestul preventiv a fost expusă în hotărârea *Buzadji v. Republica Moldova* [MC] (nr. 23755/07, §§ 42-43, CEDO 2016 (extrase)).

12. Pasajele pertinente ale Articolul 25 din Constituție au următorul conținut:

“(4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.”

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 § 3 DIN CONVENȚIE

13. Reclamantul s-a plâns în baza Articolului 5 § 3 din Convenție, invocând că instanțele naționale nu și-au motivat suficient deciziile cu privire la aplicarea și prelungirea arestului preventiv în privința sa. Articolul 5 § 3 prevede următoarele:

“3. Orice persoană arestată sau deținută în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată

într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

A. Admisibilitatea

14. Curtea notează că plângerea nu este în mod vădit nefondată în baza Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. De asemenea, Curtea constată că ea nu este inadmisibilă din vreun alt motiv. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

15. Reclamantul s-a plâns că durata arestului său preventiv fusese excesiv de lungă și că aceasta nu s-a bazat pe motive relevante și suficiente.

16. Guvernul nu a fost de acord și a susținut că deținerea reclamantului în arest preventiv fusese justificată de complexitatea procesului penal, de existența riscurilor de intervenție a reclamantului în buna desfășurare a anchetei și de riscul eschivării.

17. Curtea reiterează că autoritățile trebuie să demonstreze într-un mod convingător că fiecare perioadă de detenție, indiferent de durata acesteia, trebuie să fie demonstrată în mod convingător de către autorități. Cerința pentru magistrat de a aduce motive pertinente și suficiente pentru aplicarea arestului, adițional la prezența unei suspiciuni rezonabile, se aplică de la prima încheiere cu privire la plasarea persoanei în arest preventiv, *id est* „în mod prompt” după arest (a se vedea *Buzadji*, pre-citată, §§ 87 și 102). Mai mult, atunci când se decide dacă o persoană ar trebui să fie eliberată sau plasată în arest, autoritățile sunt obligate să ia în considerare măsurile alternative pentru a asigura prezența acesteia în proces (a se vedea, e.g., *Idalov v. Rusia* [MC], nr. 5826/03, § 140, 22 mai 2012).

18. Justificările considerate „relevante” și „suficiente” în jurisprudența Curții au inclus motive ca pericolul eschivării, riscul de influențare a martorilor sau de alterare a probelor, riscul de coluziune, riscul de recidivă, riscul provocării de dezordini în masă și necesitatea de a proteja deținutul (a se vedea, *Stögmüller v. Austria*, 10 noiembrie 1969, § 15, Seria A nr. 9; *Wemhoff v. Germania*, 27 iunie 1968, § 14, Seria A nr. 7; *Tomasi v. Franța*, 27 august 1992, § 95, Seria A nr. 241-A; *Toth v. Austria*, 12 decembrie 1991, § 70, Seria A nr. 224; *Letellier v. Franța*, 26 iunie 1991, § 51, Seria A nr. 207; *I.A. v. Franța*, 23 septembrie 1998, § 108, Rapoarte de Hotărâri și Decizii 1998-VII).

19. Prezumția este mereu în favoarea eliberării. Ținând cont de principiul prezumției nevinovăției, instanțele judecătorești naționale trebuie să examineze toate circumstanțele de natură să afirme sau infirme existența unui interes public care ar justifica derogarea de la regula stabilită de Articolul 5 și să le includă în deciziile lor cu privire la demersurile de eliberare din arest. În esență, Curtea este chemată să decidă cu privire la existența unei încălcări

a Articolului 5 § 3 din Convenție pe baza motivelor aduse în aceste decizii și a faptelor bine-documentate indicate de către reclamant în recursurile sale (a se vedea, printre altele, *Buzadji*, pre-citată, §§ 89 și 91). Argumentele în favoarea sau împotriva eliberării nu trebuie să fie „generale și abstracte” (a se vedea *Smirnova v. Rusia*, nr. 46133/99 și 48183/99, § 63, ECHR 2003-IX (extrase)).

20. Revenind la circumstanțele prezentei cauze, Curtea constată că arestul reclamantului fusese prelungit în mod repetat, de fiecare dată în baza acelorași motive, pentru o perioadă mai mare de doi ani. Motivele păreau a fi parafrazate din Codul de procedură penală, fără a fi explicat modul în care acestea au fost aplicabile speței. Cu toate acestea, în opinia Curții, este esențial faptul că deținerea reclamantului în arest preventiv pentru mai mult de doi ani a fost contrară articolului 25 alin. (4) din Constituție, care limitează durata arestului preventiv la 12 luni (a se vedea *Savca v. Republica Moldova*, nr. 17963/08, § 50, 15 martie 2016). Prin urmare, niciun motiv pentru prelungirea detenției reclamantului nu ar putea fi considerat relevant și suficient. Astfel, rezultă că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 3 din Convenție.

II. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

21. Reclamantul nu a prezentat pretențiile sale de satisfacție echitabilă. Prin urmare, Curtea consideră că nu există motive de a-i acorda acestuia despăgubiri.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 3 din Convenție.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 1 octombrie 2019, potrivit Articolului 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Egidijus Kūris
Președinte